

Risk Algılaması

Kişisel Risk Algılamasını Etkileyen Faktörler

- Korkutuculuk düzeyi
- Anlaşılabilirlik düzeyi
- Etkilenecek kişi sayısı
- Riskin ne derece eşit dağıldığı
- Riski kişinin ne derece önleyebileceği
- Riskin kişisel olarak kabullenilip kabullenilmediği

Risk Algılamasını Etkileyen Zaman Faktörü

Bir Temel Zorluk

Risk, çoğu insan tarafından kendi kişisel deneyimleriyle ifade edilir...

Aşağıdaki alıntı, tipik risk yaklaşımına iyi bir örnektir.

"... yaşadıklarım
baktığımda, hakkında
konuşmaya değer bir
kaza yaşamadım. Bunca
yıldır denizlerde
gezerken sadece bir kez
başı dertte olan bir
gemiye şahit oldum... Ne
bir gemi kazası gördüm,
ne bir kaza yaptım, ne
de sonucu bir afetle
sonuçlanabilecek bir
zorluk yaşadım."

Kaptan Edward J. Smith
1907, New York Press'le
yapılan röportaj.

15 Nisan 1913'de RMS Titanik gemisinin batması
sonucu 1500'den fazla kişinin ölümüyle sonuçlanan
kazada geminin kaptanı, Kaptan - E.J.Smith idi.

Risk Algılamasını Etkileyen Zaman Faktörü

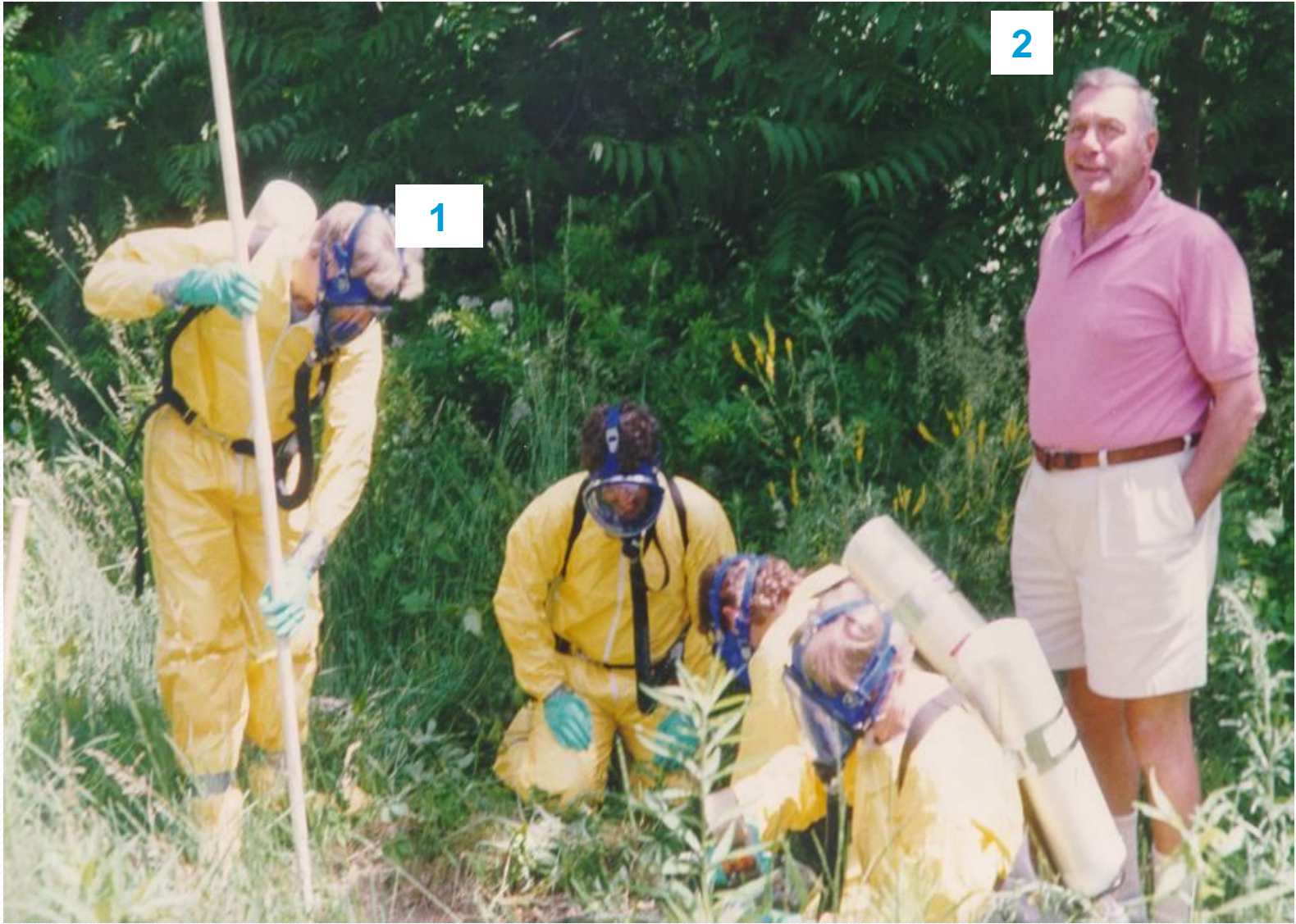
RİSKLER İNSANLAR TARAFINDAN NASIL ALGILANIR

www.celebiyiz.biz

www.celebiyiz.biz

RİSKLER İNSANLAR TARAFINDAN NASIL ALGILANIR

RİSK ALGILAMADA İNSAN FAKTÖRÜ

RİSK ALGILAMADA İNSAN FAKTÖRÜ

Bir Örnek: Riskin Kabullenilmesi

Gökdelenlerin ilk yapılmaya başlandığı yıllarda riski kabullenmek olumlu bir imaj olarak reklamlarda kullanılabiliyordu.

Risk Deęerlendirmesi

Risk Deęerlendirmesini Kimler Yapmalı?

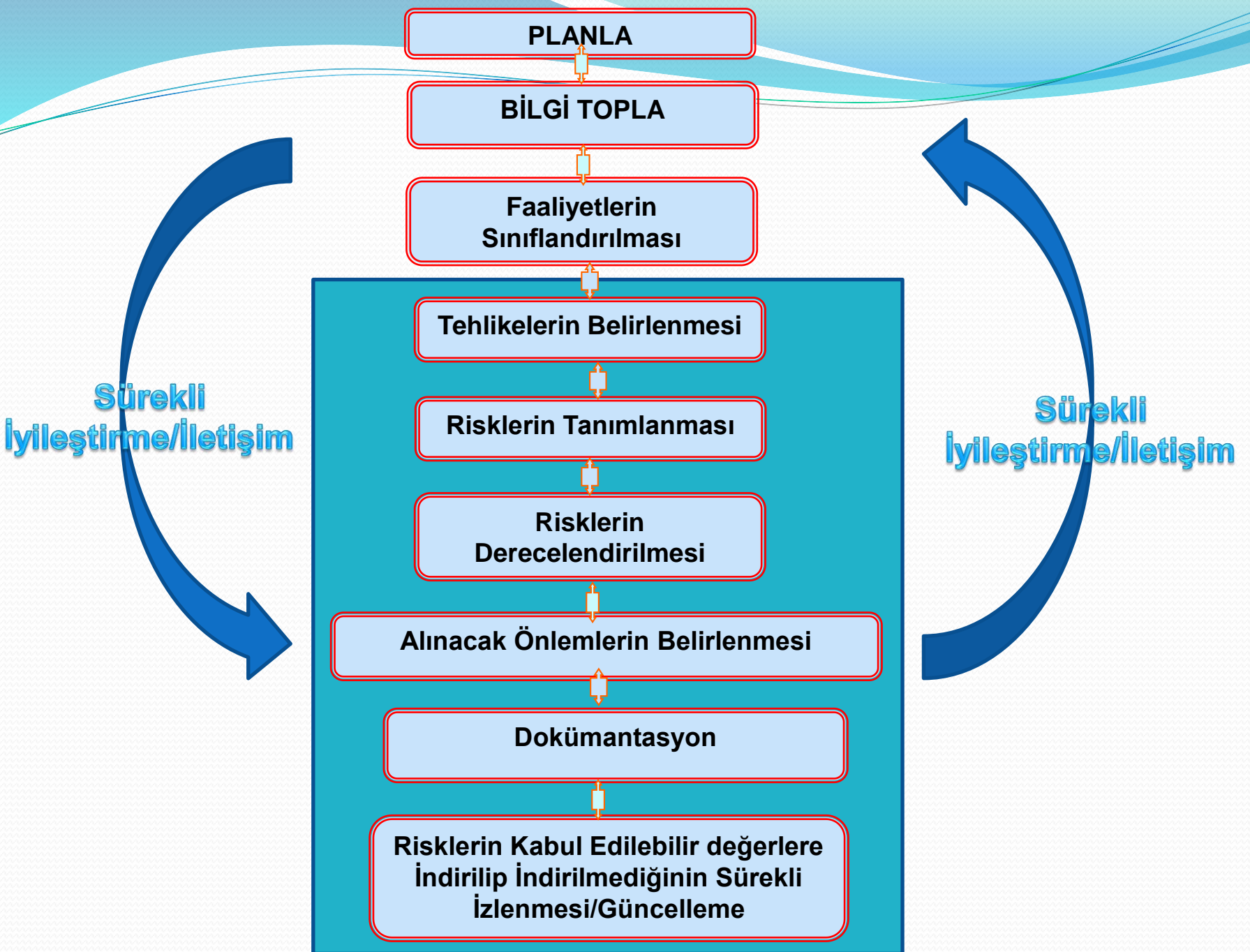
Risk Değerlendirme Ekibi

Risk değerlendirme takımı işçi sayısı yapılan için ve işyerinin özellikleri dikkate alınarak en az aşağıdaki üyelerden oluşturulmalıdır.

- İřveren veya temsilcileri
- İşyeri mesleki sağlık ve güvenlik uzmanı,
- İşyeri hekimi,
- Çalıřanlar ya da temsilcileri,
- Risk değerlendirme çalışmalarının yapıldığı bölümün yetkili teknik elemanı.

Risk Değerlendirme iřlem Basamakları

RİSK DEĞERLENDİRME AKIŞ ŞEMASI

TEHLİKELERİN TESPİT EDİLMESİ

a. Geçmiş Kayıtların İncelenmesi

- Ortam ölçüm raporlarının incelenmesi
- İş kazası ve ramak kaldı raporlarının incelenmesi,
- İSG Kurulu yıllık faaliyet raporlarının değerlendirilmesi,
- Kamu ve özel denetim elemanları raporlarının incelenmesi,
- Teknik periyodik kontrol raporlarının incelenmesi,
- Benzeri diğer işyerlerinden elde edilen veriler,

TEHLİKELERİN TESPİT EDİLMESİ

b. Mevcut durumun incelenmesi

- Kimyevi, fiziki ve biyolojik etkenlerin listesi
- İş ekipmanlarının incelenmesi,
- Çalışma çevresinin incelenmesi,
- Ergonomik şartların incelenmesi
- İş aktivitelerinin gözden geçirilmesi
- İmalatçı verilerinin değerlendirilmesi
- Organizasyonun incelenmesi

TEHLİKELERİN TESPİT EDİLMESİ

c. Mevzuatın İncelenmesi

- İSG mevzuatının incelenmesi,
- İlgili diğer mevzuatların incelenmesi,
- Standartların incelenmesi,
- İLO normlarının incelenmesi,
- Literatür taraması,
- İmalatçı verilerinin değerlendirilmesi,
- Uzman yorumlarından yararlanılması,

2. ve 3. ADIM
RİSKLERİ BELİRLE VE DERECELENDİR

RİSKLERİ BELİRLE ve DERECELENDİR

Aşağıdaki faktörler bir kaza ya da olayın meydana gelme ihtimalini etkileyebilir;

- Riske maruz kalan kişiler,
- Riske maruz kalmanın tipi, sıklığı ve süresi,
- Riske maruz kalma ile tesirleri arasındaki ilişki,
- İnsan faktörleri,
- Güvenlik fonksiyonlarının güvenilirliği,
- Güvenlik tedbirlerinin işlemez hale getirilme veya yanıtılma imkanları,
- Güvenlik tedbirlerinin idame ettirilebilme kabiliyeti

RİSKLERİ BELİRLE ve DERECELENDİR

SONUÇLARA KARAR VERİLMESİ

Muhtemel bir olayın meydana gelme olasılığının derecelendirilmesi için aşağıdaki skala kullanılabilir.

OLABİLİRLİK

DERECELENDİRME

(1) Çok küçük olasılık	:	Yılda bir
(2) Küçük olasılık	:	Ayda bir
(3) Orta dereceli olasılık	:	Haftada bir
(4) Yüksek olasılık	:	Her gün
(5) Çok yüksek olasılık	:	İş yapıldığı sürece

RİSKLERİ BELİRLE ve DERECELENDİR

SONUÇLARA KARAR VERİLMESİ

Muhtemel bir olay sonrası beklenen zararın derecelendirilmesi için aşağıdaki skala kullanılabilir.

SONUÇ

DERECELENDİRME

(1) ÇOK HAFİF :	İş saati kaybı yok, ilkyardım gerektiren
(2) HAFİF :	İş günü kaybı yok, ilk yardım gerektiren
(3) ORTA :	Hafif yaralanma, tedavi gerekir
(4) CİDDİ :	Ölüm, Ciddi yaralanma, meslek hastalığı
(5) ÇOK CİDDİ :	Birden çok ölüm veya sürekli iş göremezlik

RİSK MATRİSİ

i
H
T
İ
M
A
L

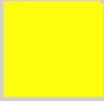
5 Çok yüksek	5	10	15	20	25
4 yüksek	4	8	12	16	20
3 Orta	3	6	9	12	15
2 Düşük	2	4	6	8	10
1 Çok Düşük	1	2	3	4	5
	1 Çok Hafif	2 Hafif	3 ORTA	4 Ciddi	5 Çok Ciddi

ŞİDDET

KABUL EDİLEMEZ RİSK

DİKKATE DEĞER RİSK

KABUL EDİLEBİLİR RİSK

SONUÇ	EYLEM
20, 25 15, 16	KABUL EDİLEMEZ RİSK Bu risklerle ilgili hemen çalışma yapılmalı
10, 12 8, 9	DİKKATE DEĞER RİSK Bu risklere mümkün olduğu kadar çabuk müdahale edilmeli
4, 5, 6 1, 2, 3	KABUL EDİLEBİLİR RİSK Acil tedbir gerektirmeyebilir

4. ADIM
KONTROL TEDBİRLERİNE KARAR VER ve
UYGULA

KONTROL TEDBİRLERİNE KARAR VER

Bu adımda risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesi için gerekli kontrol tedbirlerine karar verilir.

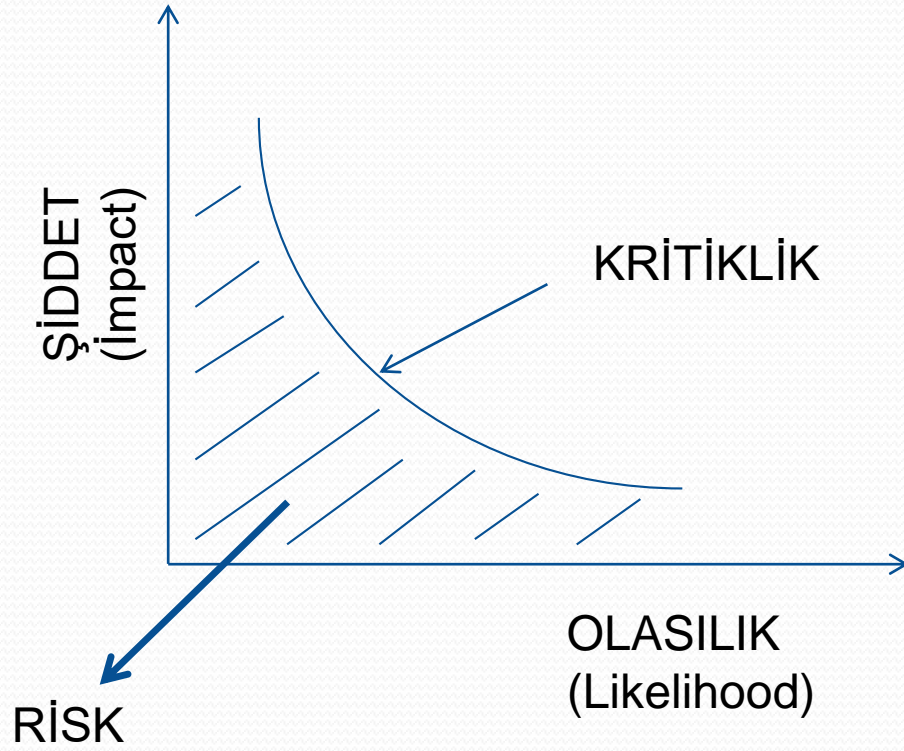
1. Önleyici Tedbirler:

İhtimali azaltıcı tedbirler

2. Koruyucu Tedbirler:

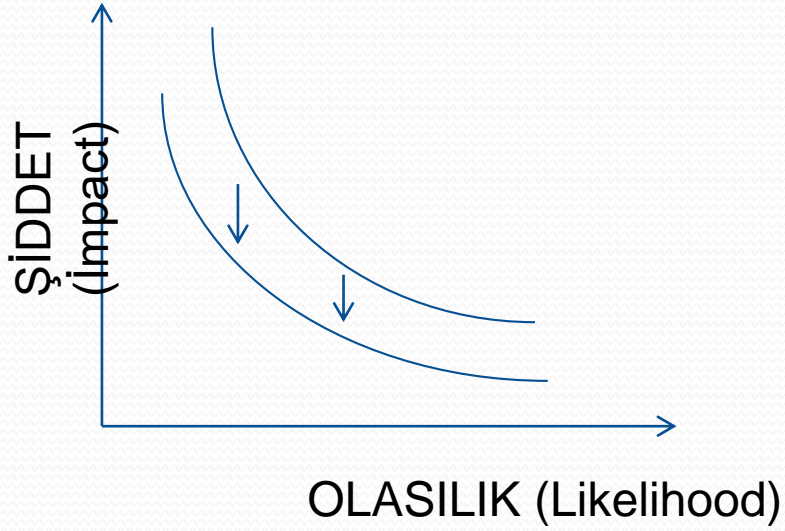
Şiddeti azaltıcı tedbirler

RİSK

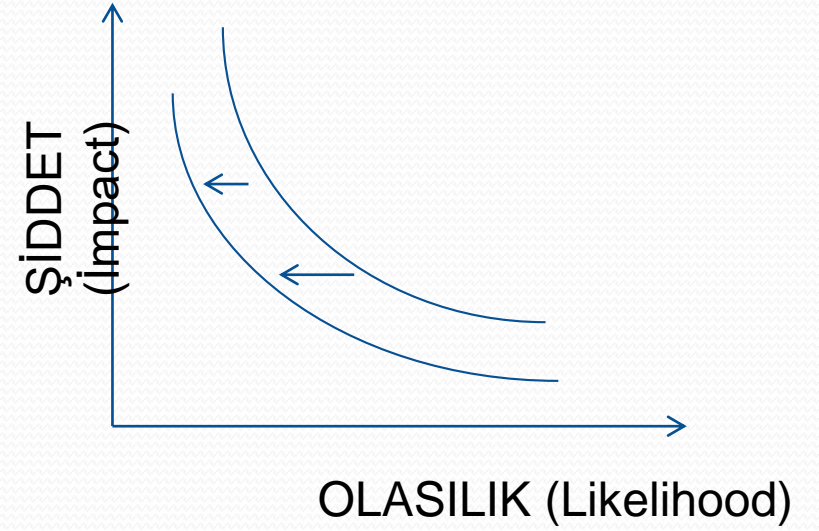

RİSK (Devamı)

KORUMA

ÖNLEME

Risk kontrol önlemlerinin hiyerarşik düzeni

1-Tehlikelerin ortadan kaldırılması,

(Riskleri kaynağında yok etmeye çalışmak)

2-Tehlikeli olanı daha az tehlikeli olanla değiştirmek, (İkame)

3-Mühendislik önlemlerini uygulamak;

- Otomasyon,
- Tecrit,(ayırma)
- Uzaklaştırma,
- Havalandırma,
- Ergonomik yaklaşımlardan yararlanma.

4-İdari önlemler/İşaretler/uyarılar

- Çalışma süreleri,
- İşyeri düzeni,
- Eğitim ve Öğretim,
- Planlı bakım-onarım
- Mental riskler, monotonluk, iletişim
- Denetim-Disiplin,

5-SON ÇARE Kişisel koruyucu donanımlar;

- Temin-Kullandırma

5. ADIM

İZLE VE TEKRAR ET

ÇOK TEHLİKELİ	2 YIL
TEHLİELİ	4 YIL
AZ TEHLİKELİ	6 YIL